

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 27 juni 1996 *

I mål C-240/95,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Cour d'appel de Metz (Frankrike), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga brottmålet mot

Rémy Schmit,

angående tolkningen av artikel 30 i EG-fördraget,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden D. A. O. Edward samt domarna J.-P. Puissochet, C. Gulmann, P. Jann och M. Wathelet (referent),

generaladvokat: M. B. Elmer,
justitiesekreterare: byrådirektören L. Hewlett,

* Rättegångsspråk: franska.

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Rémy Schmit, genom advokaten Jean-Claude Fourgoux, Paris,

- Frankrikes regering, genom Claude Chavance, secrétaire des affaires étrangères, avdelningen för juridiska frågor, utrikesdepartementet, och Romain Nadal, secrétaire adjoint des affaires étrangères, samma avdelning, båda i egenskap av ombud,

- Europeiska gemenskapernas kommission, genom juridiske rådgivaren Hendrick van Lier och Jean-Francis Pasquier, nationell tjänsteman med förordnande vid rättstjänsten, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 15 februari 1996 av: Robert Vergobbio och Salvatore La Mancusa, målsägande i målet, Rémy Schmit, företrädd av Jean-Claude Fourgoux, Frankrikes regering, företrädd av Catherine de Salins, sous-directeur, utrikesministeriets rättsavdelning, och Frédéric Pascal, chargé de mission, samma avdelning, båda i egenskap av ombud, och kommissionen, företrädd av Jean-Francis Pasquier,

och efter att den 28 mars 1996 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Genom beslut av den 31 maj 1995, som inkom till domstolen den 7 juli samma år, har Cour d'appel de Metz med stöd av artikel 177 i EG-fördraget begärt att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande beträffande en fråga angående artikel 30 i samma fördrag.

- 2 Denna fråga har uppstått inom ramen för ett brottmål mot Rémy Schmit, chef för ett företag som har sitt säte i Yutz (Frankrike) och som är specialiserat på import och export av privatfordon och försäljning av begagnade bilar. Han har åtalats för att ha brutit mot de franska föreskrifterna om årsbeteckning avseende fordon, vilka infördes genom dekret (décret) nr 78-993 av den 4 oktober 1978, som antogs för att lag av den 1 augusti 1905 om bedrägeri och förfalskning inom tjänste- och varusektorn skulle få tillämpning på motorfordon (*JORF*, 1978, s. 3491, nedan kallad dekretet), och genom verkställighetsförordningen (arrêté d'exécution) av den 2 maj 1979 (*JORF*, 1979, s. 144, nedan kallad förordningen).

- 3 Innan försäljning av en viss årsmodell inleds måste varje tillverkare eller importör av motorfordon tillstålla det franska transportministeriet ett meddelande som innehåller en detaljerad beskrivning av de modeller som han har för avsikt att saluföra på den franska marknaden under ett visst år (artikel 1 i förordningen) samt från och med vilket serienummer som motorfordonen har tillverkats, i överensstämmelse med den nya årsmodellen (artikel 2 i förordningen).

- 4 Alla motorfordon som har de egenskaper som tillverkaren har fastställt för en modell avseende ett visst år förses med en årsbeteckning för det nämnda året, kallad "årsmodell" (artikel 2 i förordningen), om den har sålts till användaren efter den 30 juni föregående kalenderår (artikel 5 i förordningen).

- 5 De motorfordon som har sålts mellan den 1 juli och den 31 december år "n" får således åsättas den kommande årsbeteckningen för år "n+ 1". De franska föreskrifterna skiljer sig i detta hänseende från de flesta andra medlemsstaters gällande system, vilka vanligtvis bygger på kalenderåret för försäljning eller dagen för den första registreringen.

- 6 Årsbeteckningen måste anges på köpehandlingen, beställningskvitto, leveranskvitto, fakturor, köpeintyg, och andra affärshandlingar som rör fordon som försäljs i Frankrike (artikel 5 i dekretet). All användning, i vilken form det än är, av angivelser, tecken, fantasinamn, skyltning och märkning, samt alla tillvägagångssätt vid utställning, försäljning eller reklam som kan vilseleda köparen angående årsbeteckningen är förbjudna (artikel 7 i dekretet).

- 7 Rémy Schmit är anklagad för att avsiktligt ha underlåtit att nämna årsbeteckningen på fakturor och för att ha åsatt en felaktig årsbeteckning på fordonen. Han har således sålt en Renault 25 GTD Beverly med årsbeteckningen 1992, vilken togs i bruk i Luxemburg den 13 augusti 1991, medan den enligt tillverkarens bevishandlingar omfattades av årsbeteckningen 1991. De tjänstemän som bekämpar bedrägeri har också konstaterat att Rémy Schmit i utställningshallen i sin affär förevisade ett fordon av märket Volkswagen "Corrado" med årsbeteckningen 1992, vilket hade registrerats utomlands första gången den 5 juli 1991. Det framgår av beslutet om hänskjutande att det regionala kontoret för bedrägeribekämpning i sitt protokoll ansåg att Rémy Schmit med säkerhet visste att fordonet omfattades av årsbeteckningen 1991. Det regionala kontoret underströk att som bilförsäljare kunde inte Rémy Schmit vara ovetande om att byte av årsbeteckningen sker varje år den 1 juli i Frankrike och den 1 januari i utlandet.

- 8 Utan att ha bestritt att det som han har anklagats för verkligen har inträffat, har Rémy Schmit gjort gällande att om de franska myndigheterna tolkar det ovannämnda dekretet och den ovannämnda förordningen som att förmånen av en kommande årsbeteckning är förbehållen de fordon som säljs i Frankrike av godkända försäljare, strider de nationella föreskrifterna mot artiklarna 30 och 36 i EG-fördraget. Genom de nationella föreskrifterna missgynnas nämligen parallellimport, vilket leder till att marknaderna avskämmas.

- 9 Mot bakgrund av dessa faktiska och rättsliga omständigheter har Cour d'appel de Metz vilandeförklarat målet och ställt domstolen följande fråga för förhandsavgörande:

”Utgör artikel 30 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen hinder för nationella föreskrifter om bestämning av fordons årsbeteckning vilka leder till att myndigheterna och de ekonomiska aktörerna i medlemsstaten anser att det är tillåtet att förevisa det ena av två fordon av samma märkesmodell som har förts ut på marknaden vid samma tidpunkt efter den 1 juli med en årsbeteckning för kommande år, medan det är förbjudet att förevisa det andra fordonet med en sådan årsbeteckning, vilket är tillverkat i en annan medlemsstat och som har parallellimporterats?”

- 10 Inledningsvis skall det för det första påpekas att platsen för tillverkning av de ifrågavarande fordonen saknar betydelse. Vid tillämpning av artikel 30 utgör ett fordon som har tillverkats på det inhemska territoriet för att därefter exporteras och sedan återimporteras, via parallella kanaler, en importerad vara på samma sätt som ett fordon som har tillverkats i en annan medlemsstat och som sedan direkt kommer ut på den inhemska marknaden.
- 11 Därefter skall det understrykas att endast fordon som säljs från och med den 1 juli kan åtnjuta förmånen att få en kommande årsbeteckning.
- 12 Slutligen skall det påpekas att eftersom det inte har vidtagits någon harmoniseringsåtgärd inom området för bilars årsbeteckning, skall frågan bedömas enbart enligt artikel 30 och följande i fördraget.
- 13 Den franska regeringen har gjort gällande att föreskrifterna i fråga tillämpas utan åtskillnad på de fordon som har tillverkats i Frankrike och på dem som har tillverkats i andra medlemsstater. Regeringen har bland annat stött sig på en dom från Tribunal de grande instance i Paris av den 15 mars 1995, av vilken det framgår att

föreskrifterna i fråga ”inte i något fall kan tolkas som avsedda att endast förbehålla fordon som tillverkats och sålts i Frankrike av franska återförsäljare möjligheten att åsättas en kommande årsbeteckning, samtidigt som fordon med motsvarande egenskaper vilka säljs i utlandet nekas denna möjlighet. (...) varje fordon med egenskaper som motsvarar egenskaperna hos ett fordon som det enligt franska föreskrifter är tillåtet att från och med den 1 juli ett kalenderår ge årsbeteckningen för det kalenderår som följer, skall komma i åtnjutande av samma villkor avseende årsbeteckning, var fordonet än förvärvades, när det säljs på franskt territorium”.

- 14 Den franska regeringen har hävdad att eftersom räckvidden av de inhemska bestämmelserna i lagar och andra författningar skall bedömas med hänsyn till den tolkning som de nationella domstolarna har gjort (dom av den 16 december 1992, Katsikas m. fl., C-132/91, C-138/91 och C-139/91, Rec. s. I-6577, punkt 39, och dom av den 8 juni 1994, kommissionen mot Förenade kungariket, C-382/92, Rec. s. I-2435, punkt 36), begränsas inte handeln mellan medlemsstaterna direkt eller indirekt, faktiskt eller potentiellt genom föreskrifterna i fråga.
- 15 Detta argument kan inte godtas.
- 16 Det skall noteras att en sådan tolkning inte kan anses fastställd på grund av en hänvisning till ett enda beslut. Dessutom måste det konstateras att även om, såsom Tribunal de grande instance i Paris har hävdad, föreskrifterna i fråga ”inte i något fall kan tolkas som avsedda att endast förbehålla fordon som har tillverkats och sålts i Frankrike av franska återförsäljare möjligheten att åsättas en kommande årsbeteckning, samtidigt som fordon med motsvarande egenskaper vilka säljs i utlandet nekas denna möjlighet”, medför dessa föreskrifter att fordon som parallellimporterats faktiskt inte kan uppfylla de krav som uppställs i dessa föreskrifter för att kunna åsättas den kommande årsbeteckningen.
- 17 Dessa föreskrifter påverkar nämligen inte handeln med motorfordon som har tillverkats i Frankrike och som är avsedda för den inhemska marknaden eller som har

importerats av godkända distributörer på samma sätt som de påverkar handeln med de fordon som har importerats eller återimporterats via parallella kanaler.

- 18 Som framgår av punkt 3—5 i denna dom kan endast de fordon som motsvarar den beskrivning som tillverkaren eller importören har givit till myndigheterna, och som bär ett nummer som tillhör en enligt samma villkor uppgiven serie, komma i åtnjutande av en kommande årsbeteckning. Eftersom denna möjlighet är beroende av de upplysningar som endast en tillverkare eller officiell importör kan lämna, följer det att denna möjlighet faktiskt är stängd för fordon som är föremål för parallellimport eller parallell återimport. Dessa fordon måste i praktiken säljas med den årsbeteckning som tillämpas i den medlemsstat från vilken de har importerats, vilken vanligtvis motsvarar kalenderåret för försäljning eller dagen för den första registreringen.
- 19 Av detta följer att föreskrifterna i fråga kan missgynna försäljningen av de ifrågasvarande fordonen eftersom de, trots att de är av samma modell som de andra, förevisas såsom motsvarande ett tidigare år och på grund av detta åsamkas en värdeminskning vid återförsäljningen eller en minskning av den ersättning som skall utges för det fall skada inträffar.
- 20 Det framgår för övrigt av akten att vissa franska tillverkare och återförsäljare inte har varit sena att som försäljningsargument anföra denna skillnad i behandling för att locka konsumenterna att köpa de fordon som säljs genom deras försäljningsnät.
- 21 Det var på detta sätt det förhöll sig när en branschorganisation för återförsäljare år 1994 drev en kampanj i vilken det påstods att ett fordon köpt inom försäljningsnätet i Frankrike efter den 1 juli skulle vara av "årsmodell" 95, medan samma fordon köpt utanför Frankrike fortfarande skulle ha årsbeteckningen 1994. På samma sätt drev en biltillverkare en reklamkampanj med affischer som visade två identiska fordon, skilda åt genom en tullskylt, och med texten "... det skiljer redan ett år mellan dem".

- 22 Av dessa överväganden följer att sådana föreskrifter som de ifrågavarande leder till att importen hindras (se dom av den 11 juli 1974, Dassonville, 8/74, Rec. s. 837).
- 23 Den franska regeringen har emellertid gjort gällande att föreskrifterna i fråga har till syfte att se till att affärstransaktioner mellan fordonets köpare och säljare går rätt till. Syftet med dessa är nämligen att ge köparen en möjlighet att identifiera fordonet med hjälp av den beskrivning som ges i det meddelande som lämnas till transportministeriet.
- 24 I detta hänseende räcker det med att konstatera att sådana föreskrifter som de ifrågavarande inte kan uppfylla de krav som har åberopats angående konsument-skydd och goda affärsseder.
- 25 Förutom att det i föreskrifterna i fråga endast anges att transportministeriet skall ges en beskrivning av modellen, utan att det ordnas så att också en konsument kan ta del av informationen i dessa meddelanden, kan det system för årsbeteckning som anges i denna förordning endast ge en konsument en mycket begränsad information. För det första ges konsumenterna genom detta system inte möjlighet att med hjälp av årsbeteckningen bedöma skillnaderna mellan fordonens egenskaper, eftersom två fordon av samma modell som saluförs under andra delen av ett kalenderår kan ha olika årsbeteckningar, och två fordon av olika modeller som saluförs under första delen av ett kalenderår tvärtom kan ha samma årsbeteckning. För det andra ges inte konsumenterna genom systemet någon garanti för fordonets tillverkningsdag, eftersom en tillverkare inte enligt systemet är förhindrad att från ett år till ett annat sälja ett fordon, som praktiskt taget inte har genomgått någon förändring, med en ny årsbeteckning, eller tvärtom förändra ett fordon under årets lopp. Konsumenten kan således till slut varken vara säker på att det finns en skillnad avseende egenskaper hos två fordon med olika årsbeteckning, eller att tillverkningen var densamma för två fordon av samma modell och med samma årsbeteckning.

- 26 Mot bakgrund av vad som anförts ovan skall frågan besvaras så att artikel 30 i EG-fördraget utgör hinder för att en medlemsstat har föreskrifter om bestämning av fordons årsbeteckning, vilka leder till att myndigheterna och de ekonomiska aktörerna inom denna medlemsstat anser att av två fordon som säljs i denna medlemsstat efter den 30 juni är det endast förbjudet att förevisa det fordon som har parallellimporterats med en årsbeteckning för kommande år, trots att båda är av samma märkesmodell.

Rättegångskostnader

- 27 De kostnader som har förorsakats Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 31 maj 1995 förts vidare av Cour d'appel de Metz — följande dom:

Artikel 30 i EG-fördraget utgör hinder för att en medlemsstat har föreskrifter om bestämning av fordons årsbeteckning vilka leder till att myndigheterna och de ekonomiska aktörerna inom denna medlemsstat anser att av två fordon som

SCHMIT

säljs i denna medlemsstat efter den 30 juni är det endast förbjudet att förevisa det fordon som har parallellimporterats med en årsbeteckning för kommande år, trots att båda är av samma märkesmodell.

Edward

Puissochet

Gulmann

Jann

Wathelet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 27 juni 1996.

R. Grass

D. A. O. Edward

Justitiesekreterare

Ordförande på femte avdelningen